

PAULIINA RAUTIO
University of Oulu
pauliina.rautio@oulu.fi

Neljä vuotta *Jälki*-lehden päätoimittajana on tullut tämän numeron myötä päätökseen. Otin kapulan vastaan Otto Latvalta ja ojennan sen nyt Helinä Äärelle. Jäljen päätoimittajat ja toimituskunnan jäsenet kautta lehden 10-vuotisen historian edustavat suomalaisen yhteiskunnallisen ja kulttuurisen eläintutkimuksen ensimmäistä vakiintunutta tutkijasukupolvea. Lehteä julkaiseva seuramme on niin ikään vasta teini-ikäinen 16-vuotias, joten uuden ja jännittävän äärellä olemme kasvaneet. Tällä hetkellä yhä kriittisempää eläintutkimusta arvostetaan sekä tarvi-taan ja meidän vahvuutemme tutkimuk-sessa on monitieteisyys, joka on aina ollut ennemminkin yhteiskunnallisen ja kult-tuurisen eläintutkimuksen edellytys kuin valinta.

Pidin tammikuussa kommenttipu-heenvuoron Tutkimuseettisen neuvotte-lukunnan tilaisuudessa ”Eläimiin kohdis-tuvan tutkimuksen eettiset kysymykset”. Tilaisuus oli osa opetus- ja kulttuuriminis-teriön rahoittamaa ja TENKin toteutta-maa *Luonnon ja ympäristöntutkimuksen eettiset periaatteet ja ennakoarviointi-*

yhteistyö (LYTE) -hanketta. Pohdin kom-mentissani sitä, minkälainen tutkimus jää katveeseen kun eläimiin kohdistuvat eet-tiset kysymykset sijoitetaan – toki aiheel-lisesti – pääasiassa fyysisesti kajoaviin toimenpiteisiin tai suoriin vaikutuksiin.

In my recent talk about ethical ques-tions in animal research (Rautio, 2025) I proposed that an area that seems to fall out of the scope of ethical considerations currently is human and social scientific research involving animals. Representing this scholarship, I would be the first to argue that we should not get a free pass even if our research methods don't include “the needle”, i.e. procedures that cause discomfort, pain or suffering. An-imals are nevertheless – directly or in-directly and increasingly – part of social scientific research, often from the view-point of how their behaviour or existence can be used for human good for instance in therapeutic or pedagogical contexts.

The ethical implications of hu-man and social scientific use of animals lies elsewhere than in experimentations,

which is why they might often get overlooked. But the delayed impacts and consequences on animal lives may be considerable and even more unpredictable or uncontrollable than in experimentations. Overall objectives for and outcomes of research should belong to the sphere of ethical consideration insofar as they bear consequences to animal lives even if the research practice would not directly engage animal individuals.

Linking this commentary to *Trace*, I find it important that the profile of the journal has shifted over the years from descriptive human-animal studies towards more critical approaches, mindful of the ethical responsibilities of also cultural and social scientific research even if not directly working with or on animals.

While not all manuscripts represent explicitly critical or activist scholarship, the editorial board of *Trace* requires that all texts published consider and prioritise the viewpoints of more-than-human animals over those of humans and critically examine the roles of animals in human societies.

With this issue at hand, get ready to read about horses, wolf children, assistance dogs, zoo animals and fur trade, coexistence and death, and much more. Published in *Trace's* 10-year Anniversary volume, this issue represents the journal quite well: manuscripts range from original articles to reviews and lectio praecursoria, and authors represent disciplines from social anthropology to media and cultural studies and philosophy.

Onnea Jälki 10v! Congratulations *Trace*
10 years!

Pauliina

Rautio, P. (2025). Ethical questions in animal research: a commentary from human and social sciences. Presentation held in a webinar of the Finnish National Board on Research Integrity, Jan 31st. <https://tenk.fi/sites/default/files/2025-02/Rautio%20LYTE%20kommentointi%20300125.pdf>